

PROLOG

MIRIAM CEA DIN GRĂDINĂ

In această ficțiune dedicată Miresei Pierdute, numele lui Isus, Maria (sora lui Lazăr) și Iosif din Arimateea au fost înlocuite cu numele ebraice Yeshua, Miriam și Yosef.

Tremura, strîngîndu-și mai tare mantia în jurul trupului subțire. Se lăsase răcoare. Soarele arzător apusese, coborînd dincolo de zidurile grădinii și dincolo de Templul de pe muntele Sion. Stătea ghemuită pe o bancă de piatră, sub un migdal, și miresmele plăcute din jur o alinău, liniștindu-i nervii încordați. Lumina argintie a lunii în descreștere arunca umbre pe cărare. Femeia își plimba degetul mare al piciorului prin colbul pufos, formînd mici grămăjoare în pămîntul afînat.

Zgomotul ușor al unor pași care se apropiau pe potecă o făcu să tresără. Încercă să deslușească cine era omul cu fața umbrtită și cu silueta învăluită de o mantie întunecată. Bărbatul o studie un moment în tacere. „E ca o pasăre, gîndi – atât de vulnerabilă.“ Îi vorbi cu voce domoală, străduindu-se să-i risipească teama.

– Shalom, Miriam. Sînt eu, Yosef.

Femeia firavă din fața lui se destinse, vizibil, la sunetul glasului lui familiar.

– O, Yosef.

Vocea i se stinse brusc. Bărbatul o privi cu milă. Era palidă și tremura, copleșită de amărăciune. Își întinse mâna spre ea, într-un gest involuntar, ca o punte peste întunericul înmiresmat care îi despărțea, în grădina învăluită de razele de lună.

- Yosef, șopti ea, nu sănătatea că pot suporta asta. El a încercat să mă prevină și am crezut că am înțeles.

Se înfioră, tremurînd în întuneric.

Yosef îi cuprinse umerii cu brațul și o strânse cu putere. Pînă atunci, nu-și dăduse seama cât de profundă era propria durere. Părul ei lung și negru licărea în lumina lunii și ochii înlăcrimați îi scînteaiau.

- Miriam, zise el, cu blîndețe.

Ezită. Oare nu era deja destul de nefericită? Dar îi promisese prietenului său că avea să o ocrotească. Și nu exista decît o singură cale: trebuiau să plece imediat, la adâpostul întunericului. Nimici nu putea spune când urmau să apară oamenii stăpînirii, căutînd-o.

- Miriam, am fost prevenit. Trebuie să părăsim Ierusalimul - în noaptea asta. Nu ești în siguranță dacă rămîni aici. Pilat și Irod Antipa s-ar putea să te caute.

Ea îi întoarse spatele, scrutînd cu privirea umbrele nopții. Apoi se răsuci încet și îl privi.

- Crezi că trebuie să fug?

Soapta ei era aproape de neauzit.

El ezită.

- Da, Miriam. E singura cale. I-am făgăduit lui Yeshua că o să te apăr cu prețul vieții mele. Nu avem altă alegere.

Ea îl aprobă cu o înclinare a capului.

- Da, Yosef. Știu. Mi-a citit cuvintele lui Miheia, prorocul. Înțeleg. Făgăduința trebuie îndeplinită. O să fac aşa cum zici. Dar ce-o să se întîmple cu Marta și cu Lazăr?

Yosef clătină din cap.

- Nici măcar nu le-am spus unde plecăm. Le-am zis că o să ascund în oraș. Pînă nu trece primejdia, nimici nu trebuie să

afle unde ne-am dus. Deocamdată, ei vor rămîne aici. Vor spune că ești bolnavă și poate că lipsa n-o să-ți fie observată. Vom trimite după ei mai tîrziu.

Yosef plănuise totul: urmau să călătorească pretinzînd că sunt tată și fiică. Nimici nu trebuia să bănuiască identitatea tinerei femei care îl însoțea. Era posibil ca oamenii stăpînirii să își închipui că ea avea să fugă plecînd pe mare, așa că porturile erau, probabil, păzite. În loc de asta, el alese drumul pe uscat, prin deșert. Împachetase cîteva lucruri necesare pentru călătorie și se buzia pe prietenii ca să-și facă rost de cele trebuitoare când aveau să ajungă la destinație. Urmau să fugă în Egipt - la Alexandria.

Îi adresă femeii un zîmbet firav. Tinerețea și frumusețea ei erau atât de pline de farmec. Magdal-eder, fiica Sionului, „turnul de pază al turmei“. Trebuia să sălășuiască în cîmp, să trăiască în surghiun, așa cum prevestise prorocul Miheia. Dar, prin ea, adevăratul suveran avea să revină, într-o bună zi, în Sion. Se minună din nou, cu gîndul la prietenul său, care le arătase acele versete ale profeției lui Miheia ce povestea despre acest surghiun și despre întoarcerea și repunerea definitivă în drepturi a casei regale a lui David. El, Yosef din Arimateea, era cel căruia ea îi fusese încredințată, spre a o feri de primejdii. N-avea de gînd să-și dezamăgească prietenul.

- Trebuie să plecăm acum, îi spuse, cu blîndețe. Asinii ne așteaptă, priponiți de poartă. Am vorbit cu Lazăr și cu Marta. Voi trimite după ei de îndată ce va fi trecut pericolul. Îți făgăduiesc.

Miriam știa că el avea dreptate. Știuse tot timpul că avea să fie nevoită să fugă de pizma și de ura lui Irod Antipa, care, fiind atât de nesigur de tronul său, nu îngăduia existența nici unui rival. Și de romani trebuia să fugă; se temea de o răzmeriță a poporului iudeu. Ura iudeilor împotriva puterii cotropitoare a Romei era vie, iar înflăcărarea și dragostea lor pentru Fiul lui David, care fusese executat cu atîta brutalitate, puteau

aprinde, în orice clipă, flacără revoltei. Era mai bine să fugă, ca nu cumva zvonurile despre dispariția leșului să devină scînteia unei confruntări sinucigașe a poporului ei cu puternicele legiuni romane. Deși era atât de tînără, putea întelege asta. Soțul ei îi explicase totul, strîngînd-o apoi cu gingăsie în brațe, în timp ce ea își îngropă lacrimile la adăpostul umărului său. Încercase să o aline și, de dragul lui, se străduise să fie curajoasă. Dar nu izbutise, iar Miriam îi văzuse, în ochi, durerea nespusă pe care o simțea pentru ea.

- Sînt gata, Yosef. Să mergem.

Își plimbă, în tăcere, privirea în jurul grădinii, trăgînd în piept mireasma lămîilor și a crinilor, ca și a polenului din aer. „Îmi părăsesc căminul, se gîndi – poate pentru totdeauna. Pe fratele și pe sora mea, casa în care am crescut, grădina în care ne-am jucat. Grădina în care l-am întîlnit pe Domnul meu pentru prima oară. Grădina noastră înconjurată de ziduri.“ Se opri, amintindu-și.

Luînd-o pe Miriam de mînă, Yosef se îndreptă, încet, către poartă, păsind pe poteca a cărei țărînă rece le pătrundeau în sandale. O ajută pe văduva prietenului său să se urce pe asinul care o aştepta și îl dezlegă. Mergînd agale, cu toiagul în mînă, lăsă asinii să se îndepărteze de grădină. Din cînd în cînd, trăgea cu coada ochiului la Miriam. Arăta ca și cum s-ar fi pierdut într-o lume numai a ei, părînd să nu mai fie conștientă de prezența lui. Yosef continuă să meargă pe lîngă ea, rămînîndu-i alături în tăcere și conducînd-o dincolo de granițele satului și de-a lungul drumului șerpitor, tot mai departe de casa tinereților ei, de Betania și de Muntele Măslinilor, și tot mai aproape de pustiu, urmîndu-și calea scăldată în lumina strălucitoare a lunii.

Simțea mirosul și gustul firelor de nisip purtate de vîntul deșertului. Avea buzele pîrjolite și ochii îi ardeau; și-i ținea pe jumătate închiși, ca să-i ferească de strălucirea soarelui și de

nisipul usturător. Se înfășură mai strîns în mantie, adăpostindu-se de stîhiile ostile în acel cocon de stofă albă de lînă. Yosef mergea alături de ea în tăcere, pierdut în gîndurile lui, aruncîndu-i cînd și cînd câte o privire, ca să se asigure că nu era prea obosită sau prea încinsă de soare – plin de grijă pentru starea ei, însă știind că trebuiau să-și urmeze calea fără zăbavă.

Ea stătea în spinarea asinului, legânîndu-se încet înainte și înapoi, cu gîndurile rătăcindu-i din nou, aşa cum o făceau, din timp în timp, de zile întregi. Nimic din ceea ce o înconjura nu-i întrerupea reveria, pentru că peisajul rămînea neschimbat. Își amintea cum îl cunoscuse pe Yeshua. Stătea, singură, pe o bancă din grădina împrejmuită cu ziduri a casei ei din Betania. Fratele ei Lazăr îl adusese pe Yeshua în grădină și se plimbau prin umbra ei răcoroasă, fără să știe nimic despre prezența lui Miriam. Auzise și ea de acest bărbat, pe nume Yeshua –, dar cine nu auzise? Era slăvit pe tot cuprinsul Iudeii. Știa cît de mult îl admira fratele ei. și se simțise atrasă de el atunci, cînd îl văzuse. Era mai înalt decît majoritatea bărbătilor, era uscătiv, cu forme prelungi și cu mîini frumoase. Părul și barba îi erau potrivite cu grijă și avea ochi negri, arzători. Dar înfățișarea sa te captiva mai ales printr-o calmă încredere în sine și prin aerul autoritar și integră care îi făcea statura încă și mai impunătoare. Pe urmă Lazăr își ridicase ochii și o descoperise, stînd tăcută la umbra migdalului. Îl conduse spre Yeshua către ea și îi spusese pe nume. Dar nu fusese necesar să le facă cunoștință, căci, imediat ce se uitaseră unul la celălalt pentru prima oară, ea își dăduse seama că el o cunoștea deja.

Yeshua îi zîmbise.

- Shalom.

- Pace și bunăstare.

Răspunsese salutului său tradițional și, din privirea lui, aflase că o găsea frumoasă. Simțea asta, uitîndu-i-se în ochi. În clipa aceea, știuse că îl va iubi întotdeauna pe acel Yeshua, prietenul

fratelui ei. Tulburată, își coborîse privirea, roșind, și buclele părului lung și negru îi căzuseră peste față, ascunzîndu-i-o.

– O caut pe Marta și pregătim ceva răcoritor, de-ale gurii, murmurase.

Și fugise din grădină, aproape împiedicîndu-se de atîta grabă.

Se căsătoriseră cîteva luni mai tîrziu. Zîmbi, amintindu-și cît de surprinsă fusese cînd fratele ei îi adusese vestea că îl acceptase drept cunyat pe străinul din Galileea. Ea, moștenitoarea pămînturilor de la marginea Ierusalimului, avea să fie mireasa lui Yeshua din Nazaret, născut din stirpea regelui David.

Căsătoria avea importanță dinastică, pentru că unea familiile a doi adevărați prieteni – David, fiul lui Iesei, și Ionatan, fiul lui Saul. Povestea prieteniei lor era istorisită, de secole, în fiecare casă evreiască. Căsătoria ei cu Yeshua, îi explicase Lazăr, avea importanță politică, fiind, totodată, și împlinirea unei prorociri. Lazăr și prietenii lui zeloți erau convinși că tetrarhii din dinastia Irozilor, care se dăduseră de partea romanilor, uzurpaseră tronul lui David. Și mai erau convinși și că Dumnezeu avea să le trimită un Mesia din spița lui David, care avea să-i izbâvească de tirania Romei, aducînd cu sine epoca păcii și a belșugului, pe care le-o făgăduiseră profetii. Străinul din Galileea se trăgea din stirpea cuvenită; și nu înfăptuia el miracole și minuni, vindecîndu-i pe cei bolnavi și alungînd demonii? Era limpede că era alesul Domnului. Nu mai trebuia decît să-și găsească o mireasă din seminția lui Veniamin, căci sta scris în prima carte a Torei că în desaga lui Veniamin se afla ascuns potirul de argint. Propovăduitorii lor inspirați de Dumnezeu tălmăceau aceasta spunînd că o femeie din seminția lui Veniamin avea să fie unealta împăcării și a tămăduirii Israelului.

Nimic din toate astea nu avea, pentru Miriam, nici o importanță. Bătrînii puteau invoca orice motiv care le-ar fi fost pe plac ca să-și explice hotărîrea. Dar ei nu puteau auzi săngele

care-i cînta în vene, nu puteau auzi cîntarea tăcută a inimii ei. „Nu contează de ce m-a ales; contează doar că eu sănă aleasa!”

Cugetînd la toate acestea, se refugiase între zidurile grădinii, pe banca ei umbrătă de sub migdal. Acolo o găsise, ceva mai tîrziu, Yeshua. Se oprise în fața ei, în tacere, și îi întinsese mâna. Ea își ridicase ochii, șovăind, apoi se întinse, sfioasă, punîndu-și mâna într-a lui. Și orice durere pe care își amintea s-o fi avut vreodată se topise.

Își celebraseră nunta în casa lui Simon leprosol. Nu fuseseră de față decît cîțiva prieteni apropiati și familiile lor. Chibzuiseră că era necesar să păstreze, pe cît era posibil, taina asupra căsătoriei, ca nu cumva să afle Irod Antipa că o femeie din seminția lui Veniamin se unise cu un bărbat din stirpea lui David. Miriam nu se sinchisea dacă nu avea să fie recunoscută, public, drept soția lui Yeshua. Nu conta decît că era mireasa galileeanului înalt, ai cărui ochi întunecați o dezmiereau, făcînd-o să se simtă fericită și împlinită.

Nuntași fuseseră radioși, nutrind credința că spița lui David avea să fie repusă în drepturi, iar Sionul eliberat. Pe urmă, toate semințile aveau să se adune la Ierusalim, ca să-l venereze pe Cel Sfînt în Templul său, iar cuvintele pe care Dumnezeu le rostise cu glasul prorocilor evrei aveau să fie împlinite. În ziua aceea, urcioarele de piatră ale iudeilor se umpluseră cu un vin nou, cu speranța într-un viitor mesianic.

Miriam stătuse alături de soțul ei, tăcută, zveltă și încîntătoare, cu ochii ei negri strălucind. Înțelesese motivele politice ale fratelui ei și ale prietenilor lui zeloți, dar i se păreau lipsite de importanță. Pentru ea, nu conta decît soțul ei înalt și chipeș, căruia tocmai îi fusese încredințată. Făgăduința psalmului era ascunsă în inima ei: „Soția ta va fi viața roditoare din tainița casei tale“. Amin. Shalom.

În noaptea aceea, primise îmbrătișarea lui. Îi spusese „iubito“, iar fericirea ei fusese de nedescris. Adierea nopții le aduse în cameră mireasma lămișului și adormiseră.

Yosef îi vorbi din nou, întrerupîndu-i gîndurile.

- Miriam. Miriam. Uite, bea, te rog, niște apă.

Se reîntoarse brusc în prezent și își îndepărta, cu delicatețe, nisipul de pe pleoape. Yosef îi întindea burduful cu apă.

- Îți mulțumesc, Yosef. Ești atât de bun.

El îi zîmbi. Era foarte îngrijorat pentru regina lui. Siguranța ei era îndatorirea lui sacră. Îi făgăduise lui Yeshua. Era un serviciu pe care i-l făcea cu bucurie prietenului său. Prin ea, prin Magdal-eder, urma să se întoarcă stăpînirea de odinioară. Dar, pînă atunci, trebuia să sălășluiască în cîmp și să nască în surghiun, aşa cum spunea prorocirea lui Miheia. Era rolul pentru care fusese aleasă, dar ar fi fost cu mult mai simplu dacă nu ar fi fost aşa!

- Mîine, la căderea nopții, vom fi în Delta Nilului, îi spuse, ca să o îmbărbăteze.

De zile întregi îl îngrijorau tăcerile ei îndelungate și nu putea decît să speră că gîndurile nu îi stăruiau asupra ororilor din ultimele zile petrecute în Ierusalim. Ar fi vrut ca ea să rămînă în Betania, alături de Marta, după ce oștenii Sinedriului îl luaseră pe Yeshua, dar ea insistase să-și urmeze soțul pe drumul Golgotei.

Mai multe alte femei rămăseseră alături de ea toată ziua, străduindu-se să o aline în timp ce stătea alături de cruce. Totuși, cruzimea acelei execuții săvîrșite după obiceiul românilor îi lăsase în suflet, fără îndoială, o rană deschisă. Ca sulița pe care centurionul o împlîntase în coasta lui Yeshua și care-i adusese moartea, cugetă Yosef, confuz. Prietenii săi speraseră că l-ar fi putut reduce la viață după ce l coborau de pe cruce, înainte de apusul soarelui, dar fusese prea tîrziu. Oare Yahweh nu ar fi putut să intervină? Cumva, îngăduise ca planul să-i fie zădărnicit de un centurion roman, cu sulița lui lungă. Sau planurile oamenilor erau cele care fuseseră date peste cap? Oricum, Yeshua murise din cauza rănilor. În momentul acela, singura lor speranță în revenirea împăratiei lui Dumnezeu pe

Pămînt părea să stea în femeia sleită de oboseală, care călărea pe asinul lui, sorbind din burduful de piele și încercînd să-și ferească fața de soarele fierbinte al pustiului. „Ea e speranța Israelului, gîndi Yosef, pentru că îi poartă copilul.“

Miriam își strînse mantia în jurul trupului, încercînd să se apere de strălucirea necontenită a soarelui. Simțea în gură gustul nisipului și îl simțea pișcîndu-i obrajii. Avea buzile crăpate și umflate.

În timp ce o privea, Yosef fu năpădit de un val de îngrijorare. Și cum se mai rugă, cerînd binecuvîntarea Domnului pentru ca femeia aceea să aducă pe lume un copil sănătos, rodul căsătoriei ei cu Yeshua. Prorocii făgăduiseră că Dumnezeu va reda tronul Casei lui David, iar profeția trebuia să se îndeplinească într-o bună zi. „Un lăstar din rădăcinile lui Iesei“, prevăzise Isaia, va fi un domn drept și milostiv, care va duce împăratia iubitoare de pace a Domnului pe Pămînt. Avuseseră, cu toții, atât de multe speranțe! Și cît de cumplit fusese şocul cînd îl văzuseră pe Yeshua condus spre locul răstignirii, opintindu-se sub povara grotescă a crucii prea grele, căzînd și străduindu-se să se ridice, spre a-și urma drumul pe străzile Ierusalimului. Toate visurile lor fuseseră nimicite cînd soldații romani îl țintuizeră pe Fiul lui David pe cruce; și groaza le crescuse cînd centurionul își repezise lancea, pătrunzînd printre coastele lui Yeshua și străpungîndu-i inima. În clipa aceea, speranța naționaliștilor din Israel călărea pe un asin de-a lungul pustiului pîrjolit al Sinaiului, învăluită de durere și de o mantie albă.

- Miriam, nu măndoiesc că trebuie să fii obosită după atîtea ore lungi de drum călare. Să ne oprim ca să te odihnești? spuse Yosef tăcerea.

Ea îi adresă un zîmbet stins, simțindu-i îngrijorarea, dar fără să-i pese cu adevărat de neplăcerile trupești. Nu mai conștientiza durerea. Suferințele de tot felul pe care le îndurase pe